

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno, četrtletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Proti domovini.

Socialni demokrati so v Narodnem predstavništvu zahtevali, naj se demobilizira, to se pravi, naj se pošlje naše vojaštvo domov ter na široko odpro vrata nemškim roparskim tolpom, da opustošijo še oni kos zemlje, ki je ostal v naših rokah. Če so že predlagali demobilizacijo, tedaj naj bi vsaj ne objavljali svojih proti naši ogroženi domovini naperjenih govorov ter jih ne razširjevali med našimi vojaki. Toda naši socialni demokrati se znajo lepo potuhiniti, govore v parlamentu ter bobnajo potem po deželi, kaj so njihovi poslanci govorili. Mi smatramo to za nelojalno, da, za protidržavno.

Kdor le količkaj pozna situacijo na naših mejah, mu niti na misel ne bo prišlo, zahtevati danes demobilizacijo. Ni je meje, ki bi ne bila ogrožena in kjer bi ne čakal grabežljivi sovražnik, da vpade v naše ozemlje. Seveda socialni demokrati ne vidijo tega, ker nočejo videti. V Nemški Avstriji in na Mažarskem vlada njihovi sodrugi . . .

Da nam ne bodo socialni demokrati očitali, da govorimo morda iz strankarskega sovraštva, hočemo navesti dejstva, ki jasno kažejo, kako se pripravlja Nemška Avstrija na vojno proti nam. Na Dunaju je več društev, ki nabirajo prostovoljce proti nam, tako n. pr. »Schutzverband deutscher Kriegsteilnehmer«, »Turnerschütztruppe gegen Jugoslawien«. To društvo je imelo v nedeljo v četrtem okraju na Dunaju veliko zborovanje, na katerem je govoril bivši poslanec Neunteufel ter navduševal zborovalce, naj ustanovljajo takozvane obmejne garde. Ta društva imajo celo potovalne govornike, ki hodijo od kraja do kraja ter navdušujejo ljudi za boj proti nam. Brezposelnim razpošiljajo sledeča pisma: »Euer Hochwohlgeboren! Wir haben durch den Deutschnationalen (gelben) Handlungsgehilfenverband, 7. Bez., Neustiftgasse Nr. 137, in Erfahrung gebracht, dass sie postenlos sind. Wollen Sie sich sobald als möglich, Wien, 8. Bez., Fuhrmannsgasse 3, 3. Stock, Tür 11, einfinden. Für die deutsche Auskunftsstelle: Michalek«.

V Fuhrmannsgasse Nr. 3 je takozvana »Deutsche Auskunftsstelle für Mittelsteiermark«. Tiste, ki se v tej pisarni zglase, vprašajo, če imajo veselje, peljati se na Štajersko, kjer nujno potrebujejo za obrambo meje ljudi, in sicer za zdaj za štirinajst dni, dokler ne bo največji vihar končan. V zadnjih dneh je odšlo 16.000 prostovoljcev. Zadnji transport je šel v četrtek. Prostovoljcem obetajo urad-

niška mesta pri orožništvu, v davčnih, deželnih in občinskih uradih, plače »Volkswehra« in pa podpore za svojce.

To so dejstva, ki jih moremo dokazati. Vse to se godi pod patronanco socialno-demokratske vlade na Dunaju.

Potem pa pridejo jugoslovanski socialni demokrati ter zahtevajo, naj naša država demobilizira. Nimamo besed, da bi to ožigosali. Rečemo pa, da nam je marsikaj jasno. Najprvo nastopijo proti vladni odredbi glede vpoklicev k orožnim vajam, nato proti prejemu sodu in konečno zahtevajo še demobilizacijo. In vse to v času, ko stoje nemške roparske tolpe na štajerski meji ter se mrzlično pripravljajo na vpad v našo deželo, ko se med Nemci v Mariboru, Celju, Ptuj in drugih štajerskih mestih in trgih kujejo zarote proti obstoju naše države.

Demobilizacije ne bodo dosegli. To vedo socialni demokrati prav dobro. Upajo pa, da bodo dosegli nekaj drugega. Te proti naši domovini naperjene interpelacije in govore razvijajo med našimi vojaki, med našim ljudstvom. Ker vedo, da je med vojaki, pa tudi med našim ljudstvom mnogo nezadovoljnih, tedaj hočejo vsaj indirektnim potom doseči demobilizacijo, obenem pa s svojim brezdomovinskim demagoštvom pridobiti pristaše.

Toda naš narod se zaveda resnosti teh trenutkov in bo z gnusom zavrnil vabitev teh naši državi, naši ožji domovini sovražnih ljudi.

Konečno pa zahtevamo, da merodajni krogi preprečijo, da bi se ta strup še nadalje širil med našimi vojaki, med našim narodom — in naj velja, kar hoče.

Podpisujte drž. posojilo!

Slovenski vojak.

Poprej pred polomom Avstrije smo imeli avstrijskega vojaka slovenske narodnosti, danes imamo slovensko vojaštvo. Kakšen je bil naš vojak pod Avstrijo? Rečemo lahko: izvrsten. Junaštva Planincev, Janzov ter celjskih in mariborskih polkov so znana. Naši možje so se borili krasno. Borili so se pod vodstvom nemških oficirjev za blagor naše tlačiteljske Avstrije.

Večkrat smo se o tem pogovarjali s srbskimi brati, ki so to junaštvo občudovali. Se-

veda je moral vsak od nas reči, da obžaluje, da v tujčevi službi, kakor nekdanji »Lanzknechte« delamo junaštva, ne da bi vedeli, da s tem svoj grob kopljemo. Tako tudi naši rojaki Bosanci, Hrvati, Banovci, Dalmatinci. A odgovorilo se nam je: Ne žalujte, vojaška čednost to je misel za disciplino in junaštvo so jugoslovanske narodne lastnosti. Slovenec, postavljen pred sovražnika, noče bežati, ker ga je sram, pa najsi je na sovražni strani tudi sam njegov brat. On ima čut za svojo četo, za svoj polk, on spoštuje polkovo zastavo, on je pošten napram soborilcu vojaku, ki zna pasti, če on ne vztraje. Te vojaške čednosti so čednosti jugoslovanskega značaja. Tako so nam rekli Srbi. S temi junaki skupaj bomo SHS prva armada, narodna in ljudska vojska, ki bo pometla svoj čas z Italijo, če nam le-ta ugrabi kaj rojakov in naš Trst, našo Istro in miljenko Gorico.

Ob polomu se so naši regimenti izjavili, da ne beže. Za Avstrijo se niso hoteli več boriti, in 17. pešpolk je moral biti častno sprejet tudi od sovražnika, sicer se bi bil sam naprej boril.

Šele kasneje je prišlo nekaj strupa v našo mlado vojsko. Poznamo elemente, ki so zanesli ničvredna gesla med nas. Gesla, ki so ponosno Rusijo iz vladarja sveta spremenili v berača na kantu, ki so uničili bogastvo največje slovanske države in ki so iz delavca in kmeta iztrebila pridnost ter ga naredila za hajduka. Ista gesla so uničila zadnjo moč Madžarske, ki danes na tleh leži in bodo njeni delavci in kmeti plačevali račune ne samo prejšnje vlade, ampak tudi račune boljševikov. Ljudstvo še vedno misli — in to je razširjeno po hujšakah — da se ne bori zase, ampak za neke mogotce, za »advokate« in za »nasilneže«. Kdo pa so ti ljudje? Le vprašajte vsakega takega zmedenega boljševika, kdo in zakaj mu je na poti. Če se borimo za Koroško, za koga se borimo? Hočemo, da je ubogi koroški kmet prost, da ne bo odvisen od nemčurskih pijavk. Kmet je bil pod našo upravo zadovoljen, velikovski »purgar« seveda ne. Delavcem v industrijskem oddelku na Koroškem je Jugoslavija več ugodnosti dala, kakor Nemci 20 let skupaj. Oprostili smo jih nasilnih nemških valpetov, napodili grofe Thurna in Henckel-Donnersmarka. Nemški inženirji, ki so tlačili delavca, so že odhajali. Kmetje iz Thurnovega okoliša so si oddihali, da dobe od Jugoslavije zemljo. Otroke so pošiljali v domačo šolo, ni jim bilo tajiti materne besede . . . Mislili smo zanemarjeno ljudstvo visoko dvigniti, da si more pomagati z izobrazbo in blagostanjem.

A po Korotanu steguje roke Nemec. Naš kmet mu naj bo suženj, naš delavec pa naj žepi polni Thurnu in Donnersmarku. Nemški veleposestniki in baroni so, da rešijo imetje, zložili milijone, kupili si vojsko na nemškem Koroškem.

Ti baroni in kapitalisti se danes smejo in meljejo roke. Sad dela naših delavcev jim je v roki.

Pri nas pa se dobe »ljudski prijatelji«, ki med vojaki hujkajo, da naj se ne bore za slovenske »advokate in mogotce«. Slovenska inteligenca na Koroškem je izgubila radi na-

rodnosti vse, kar je imela: posvetna in duhovska, to si naj zapomnijo vsi ti hujšaki. Zdaj gre tudi kmet na kant, ker so ga okradli Nemci in delavec, ki bo spet tlačanil. Tisti zločinci, ki so zapeljali marsikoga vojaka, da je pozabil na dolžnost in zatajil vojaško čast, tisti so pomočniki nemških grofov in grobokopi kmeta in delavca.

Ne moramo delati krivice vsem vojakom, ki so se borili na Koroškem: naš celjski polk je danes ljubljeneč naroda. On je rešil našo čast, kajti on ni bežal, on se ni vdajal. Spodnji Štajerci so se izkazali kot pravi junaki in oni nam dajo upanje, da se tudi drugi, ki so za hip podlegli lažljivim geslom, spametujejo. Če je naših junakov celjskega polka padlo več, so to zagrešili njihovi lastni rojaki. In ti isti rojaki se danes v zakotni agitaciji hvalijo, kako delajo za »ljudstvo«. Za Koroško pride Štajerska in za Rožem pride Gorenjska. Pohlep po Jesenicah, Radovljici in Bledu od laške strani se je zbudil, ko je gorenjski Janez iz Bitenja izjavil, da za Jugoslavijo ne gre v boj. Torej, pa pojdeš med alpine in bersaljerne služiti nekam na Laško, potem boš »srečen«!

Strašna je kratkovidnost mas. Vsak lopov jih zmeša. Vse tri stranke se trudijo, da naredijo red. A vse je zaman, dokler spet ne spregovorita zdrava pamet in pošteno srce ljudstva samega.

Naš rezervist je prišel na orožno vajo. Danes stoji v eni vrsti z bratom Srbom. Ta naš mili brat stoji osem let pod orožjem. Iz male Srbije, zaslužjene med Turkom in Madžarom, je ta junak ustvaril veliko slobodno Jugoslavijo. Tudi nam Slovincem jo je ustvaril. Le ne domišljamo si preveč o kakih lastnih zaslugah. Če bi Srba ne bilo, danes bi knez Auersperg in Windischgrätz še vedno odiral slovenskega kmeta in podjetnika, po rudnikih bi še imeli lakoto in slabe mezde, in kmečki sin bi svoje kosti prodajal na francoski meji.

Danes nam brat Srb zopet nudi roko v pomoč. Žrtvuje se — ne za sebe, temveč za Slovence, za Jugoslavijo.

Ali je še kaj časti v nas, Slovenci? Ali bomo mi, ki nam gre za lastno kožo, podlegali boljševškim geslom in od nemški baronov podkupljenim agitatorjem?

Ne, mi še vedno verujemo v slovenskega vojaka, da bo v bratski slogi s Srbom in Hrvatom rešil čast Slovencev. Ne samo Celjani, tudi Planinci hočejo biti zopet junaki, ljubljanski polk protestira, da bi bil polk »zajcev« in mariborski polk se hoče zavedati starih junaštev. Tako nam poročajo vojaki. Ves narod se bo oddahnil, če bo njegov cvet zopet našel svojo in narodovo — čast. (Slov. Nar.)

Političen pregled.

Vojna konvencija med Jugoslavijo in Francijo? LDU. Pariz, 22. maja. (ČTU.) Pozno zvečer se je razširila vest, da se mora vse delo glede mej Štajerske in Koroške pričiti iznova, ker želi Italija naprej ureditev mej Tridenta in Dalmacije. Italijanov v Parizu se je polotila naraščajoča razburjenost, ker se izkuša, kakor poročajo depeše iz Milana, ustanoviti vojaška konvencija med Jugoslavijo in Francijo. Italijani se boje, da bodo v vzhodni Adriji obkoljeni, ako se pridruži tej konvenciji tudi Grška.

Zveza proti Nemčiji. LDU. Lyon, 22. maja. (Brezžično.) Predsednik francoske delegacije na med-

parlamentarni konferenci v Bruslju, Chaumet, je dejal v svojem govoru pri otvoritveni seji medparlamentarne konference med drugim: »Hočemo, da postanejo gospodarski odnosi med nami kar najožji in najtesnejši. Naše mirno delo je prekinila Nemčija. Zato je potrebno, da sklenejo vsi narodi, ki so sovražniki Nemčije, med seboj tesno vojaško, finančno in gospodarsko zvezo.

Demokratski klub za umestnost znižanja železniških tarifov. Beograd, 21. maja. Demokratski klub je sklenil zahtevati od ministrstva za železnice posebno komisijo, v kateri naj bo zastopano tudi Narodno Predstavništvo. Komisija bo imela nalogo, da preišče umestnost in potrebo znižanja vozniških cen na južni in državni železnici. Klub stoji na stališču, da je vsako zvišanje cen za osebnost in tovorni promet, v kolikor presega dejanske izdatke, neupravičeno in da se ima radi tega reducirati na višino, ki odgovarja razmeram. Pri eventualni redukciji tarifov se bo vpošteval pred vsem tretji razred in tovorni promet z živili in drugimi nujnimi potrebščinami. Tudi je treba železnice prisiliti, da povišajo cenam primerno pošteno plače svojim uslužbencem.

Nemška Avstrija se zanaša na pomoč Italije! Dunaj, 21. maja. Od osebe, ki je imela priliko govoriti s poučenimi dunajskimi krogi, sem izvedel: Avstrijci se v pogledu na rezultat mirovne konference precej vdajajo optimizmu. V njihovih političnih krogih se zatrjuje, da bo Avstrija s pomočjo Italije ne le rešila lep del svojega teritorija, nego si tudi zagotovila dobro bodočnost z ugodnimi zvezami z Jadranskim morjem, kjer bo mejila direktno na Italijo. S posebno škodoželjnostjo se v avstrijskih krogih pripominja, da se je v Parizu poslabšala tudi situacija za Čehe. Odkar je namreč Italija opazila, da se obnavljajo stare bratske zveze med Jugoslavlani in Čehi in da se Čehi vedno bolj zavzemajo za jugoslovansko stvar, je začela na vse načine intrigirati proti Čehom. Posebno se to godi v takozvanem tešinskem vprašanju, v katerem Italija podpira diplomate proti Čehom.

Wilsonov predlog glede Reke. LDU. Berlin, 22. maja. (DKU) »Lokalanzeiger« poroča iz Lyona: Vest o odpotovanju italijanskih ministrov v Porto Vecchio je duhove nad vse razburilo. Javno mnenje je prepričano, da gre tu za odločilno uro Italije. Oficijozni rimski listi opominjajo k miru in razsodnosti. Kakor doznava pariški dopisnik »Corriere della Sera« iz ameriških krogov, se je italijanskim delegatom z ozirom na Reko stavljal nastopni predlog: Reka bo prosto mesto pod garancijo društva narodov. Za pet do petnajst let ostane reško pristanišče prosta luka. Wilson je sprejel zahteve Jugoslovancev, da ostane mesto popolnoma obdano od jugoslovanskega ozemlja. »Corriere della Sera« je mnenja, da bo posebno zadnji pogoj Italija težko sprejela.

Italijani odnehavajo. LDU. St. Germain, 21. maja. (DKU) »Matin« poroča, da je Orlando včeraj zapustil Pariz ter se podal v Bardonecchio, da predseduje tam ministrskemu svetu. Sonnino ostane še v Parizu, da nadaljuje diskusijo o otomanski državi Barzilei je iz družinskih razlogov odpotoval v Rim. Orlando se vrne baje v petek v Pariz. Pogajanja z italijansko delegacijo o jadranskem problemu so povoljno napredovala, ker je Italija z ozirom na londonski pakt privolila v znatne teritorialne odpovedi. Italijani zahtevajo priznanje njihove narodne suverenitete na Reko, so pa pripravljeni pri pustiti v upravo mesta vse interese ovane elemente.

Dnevne novice.

Kako se pripravljajo Nemci. »Slov. Narod« objavlja zanimivo pismo, ki ga je pisal dijak F. M. 5. maja t. l. svojim nemškimi starišem v Ljubljani in ki so ga zaplenili. Pismo slove v prevodu: Ljubi starši!

Danes je izšel odlok, ki poziva, da naj gremo vsi dijaki k vojakom in da ne izgubimo ničesar na študijah. Za teden dni gredo prvi na koroško fronto. Po treh tednih se vrnejo in položijo potem letni izpit. S trgovske akademije jih gre več nego polovica, iz dijaškega doma pa 5 fantov. Jaz grem z njimi. Vso opremo dobim tukaj, dnevno dobimo 30 do 40 kron poleg menaže. Pridemo v Velikovec ali pa v Št. Andraž pri Velikovcu. V šoli ostanejo samo mali fantje do 17. leta, večji in starejši gredo vsi. Visoke šole so zaprte, vsi dijaki gredo k vojakom. Brzjavite, ali morem iti kakor drugi dijaki na fronto. — Pozdrav vsem znancom! Vaš hvaležni sin — podpis. — Tako se torej tudi v Gradcu pripravljajo. Naši socialni demokrati pa zahtevajo demobilizacijo. Razumemo zdaj, zakaj so na onih rdečih letakih, ki so jih nemške roparske tolpe trosile na Koroškem med naše vojake, klicali: »Živela jugoslovanska socialna demokracija!«

Bodimo narodni! Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. nam pišejo: Hvala Bogu, vendar smo dobili enkrat jako značajnega slovenskega orožniškega stražmojstra. Pričakujemo, da ga bo posnemalo podrejeno orožništvo, ako ne, bo treba pometati. Bodoče metle bo potreba tudi pri Sv. Trojici in Sv. Antonu! Samo enkrat še naj slišimo, da se pozdravlja naše nemčurje z »Guten Tag« in »Habe die Ehre.«

Vendar enkrat. Znani nemčur in hujšak revident južne železnice Kottnik je prestavljen v Nemško Avstrijo. Menda ne bo nihče potočil solze za njim razen njegovih prijateljev v Račah.

Ven ž njimi! Eden izmed znanih sovražnikov Jugoslavije telegrafist Walter je bil že zdavnaj prestavljen v Nemško Avstrijo, vendar se pa še vedno klati po Mariboru, ravnotako tudi zloglasni češki renegat nadsprevodnik Hlavček. In v Mariboru je tako pomanjkanje stanovanj.

Bolezen, ki ni bolezen. Zavirač južne železnice Czerny, ki že dva mesca markira bolezen, je videli po vseh mariborskih ulicah in cestah, kjer konferira in hujška proti Jugoslaviji s svojimi znanimi trabanti.

»Z ozirom na potrebe narodnega šolstva« je bila nameščena voditeljica dekliske meščanske šole II v Mariboru. Ta gospodična smatra za glavno potrebo narodnega šolstva agitacijo proti »Sokolu« in za »Orla«, in sicer zdaj, v dobi strankarskega »premirja«. Mi imamo o teh potrebah drugačno mnenje, seveda se pa naše mnenje ne krije z onim poverjenika za bogočastje.

Radi bi vedeli: Kaj pomeni poziv v listu, ki ga tiska »Cirilova tiskarna«, »Slovenskemu vojaku — Slovensko dekle«? Morda bi se zanimala za to tudi »Sveta vojska«.

Nemci zopet zapeljujejo naše ljudi. Spodnještajerski Nemci in nemškutarji še vedno verjamejo bajki, da se bo vršilo na Spodnjem Štajerskem glasovanje. Povdarjamo, da je to le bajka, kateri noben pameten človek ne verjame. Mirovna konferenca v Parizu pozna prav dobro razmere v našem spodnještajerskem ozemlju in ve, da bivajo tu Slovenci, ki si prav nič ne žele v Nemško Avstrijo, kjer vladajo nasilje, lakota in vsa druga zla. Vendar pa hočejo Nemci še danes begati naše ljudstvo ter zopet razširjati neki letak. Za danes pribijemo samo eno. Orničevci trdijo namreč, da naše države do danes še niso priznane. Opozorjamo pa le na eno dejstvo, da je med državami, ki so zastopane v Versaillesu v nasprotnem taboru nego Nemčija, tudi kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. O tem se naj prepričajo ti gospodje iz elaborata, ki je bil predložen Nemčiji in kjer izrečno govori o naši državi.

Pozor pred ljubljanskimi židi. Te dni sta hodila po Mariboru dva ljubljanska žida Spitzer in Lorant in sta si najbrže ogledovala teren. Spitzerja poznamo dobro iz 1. 1914, kaj je delal in kako je nastopal proti Slovincem. Zato pozor, da te ljudje ne osrečijo še Maribora.

No, kaj pa to? »Slov. Narod« poroča iz Beograda: Za načelnika prve klase je imenoval minister za socialno skrb Gostinčar doš.

uradnika IX. činovnega razreda pri poverjeništvu za socialno skrb v Narodni vladi v Ljubljani, dr. Ježa, za tajnika I. klase pa poročevalca ljubljanskega „Slovenca“, g. Vrtovca. (Čin načelnika I. klase odgovarja bivšemu avstrijskemu IV. čin. razredu, čin tajnika I. klase pa bivšemu avstrijskemu VII. razredu) Mi vemo, kaj je to. Toda, ker je medstrankarsko premirje, molčimo.

Slovenskim ženam. V ponedeljek, 26. t. m. se vrši v mali dvorani »Narodnega doma« točno ob 17. uri pripravljeno zborovanje v svrhu ustanovitve »Slov. ženskega društva«. Pripravljalni odbor vabi k obilni udeležbi.

Cepljenje v Mariboru. Pri pregledu letošnjih cepljenj proti kozam sem se prepričal, da se pri mnogih vprvih cepljenih uspehi cepljenja sploh ne da dognati. To najbrž izvira od tod, ker mnogi cepilo raz roko namenoma ali le slučajno precej obrišejo in s tem preprečijo pravilni učinek. Jaz bom v vseh neuspešnih slučajih osobito otroke, ki so najbolj v nevarnosti pred boleznijo koz p. novno cepil dne 27. maja ob 16. uri (4. uri) v deški šoli IV. na vežbališču. Opozarjam matere onih cepljenih otrok, pri katerih je cepljenje ostalo brezuspešno, da otroke ja gotovo prinesejo h ponovnemu cepljenju. Mestni zdravnik: dr. Leonhard s. r.

Vsi častniki in aspiranti, kateri so svoj čas služili v ruski armadi, javijo do 28. t. m. pismo in sicer vdeljeni službenim, nevdeljeni pa direktnim potom komandi Drav. div. obl. natančen popis svojega vojaškega službovanja v ruski vojski. Ta popis naj vsebuje predvsem natančne date raznih imenovanj, kakor tudi podatke o službeni uporabi v ruski vojski.

Ruska kočja in Planinka se otvorita 1. junija. Iz posebnih vzrokov letos ni bilo mogoče preje koč odpreti. Oskrbnik je zopet gospod Franc Sernc. Dobila se bodo vedno priprosta jedila in dobro novo in staro vino po primernih cenah. Večje družbe in izleti se naj prej javijo. Načelnstvo.

Slovensko planinsko društvo, dravska podružnica ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 25. t. m. ob 14. uri pri gosp. F. Graser na Smolniku. Mariborčani odidejo iz Maribora ob 11. uri Zbirališče v »Narodnem domu«.

Novo narodno podjetje. Prejšnjo kavarno »Europa« na vogali Vetrinjske ulice in Glavnega trga je kupila gospa Stelcer. Prenovila in preuredila jo je krasno in najmodernejše ter jo prekrstila v »Narodno kavarno«. Otvorjena bo danes, v soboto zvečer. Novo narodno podjetje toplo priporočamo!

Rok za cepljenje podalšan. Ker je dobava cepilnega materiala otežkočena, se v razglasu z dne 1. maja t. l. določeni rok za završitev cepljenja proti kozam podaljša do 8. junija t. l. Posestniki hiš, katerih stanovalci že imajo spričala o cepljenju, naj ta spričala in pa hišne liste predlože magistratu v pisarni mestnega zdravnika, Rathausplatz št. 9, dne 26. maja t. l., ker morajo najkasneje do torka dne 10. junija t. l. biti sploh vsi izkazi zbrani. Stranke, ki bi rok zamudile, se bodo v smislu naredbe o prisilnem cepljenju kar najstrožje kaznovale. Od 22. do 25. maja t. l. cepljenja v deški šoli 4 na vežbališču ne bo, pač pa se bo tam s cepljenjem nadaljevalo 26., 28. in 31. maja ter 1. in 2. junija. Z razdelitvijo potrdil o cepljenju se nadaljuje dnevno od 17. ure naprej na kraju cepljenja. V soboto 24. maja se začne z razdeljevanjem spričal že ob 14. uri. Ta dan dobe spričevala vsi oni, ki so se do ponedeljka dne 19. t. m. podvrgli cepljenju. V nedeljo dne 25. maja se spričeval ne bo razdeljevalo. Ponovno se opozarja na to, da se bo na izkazila o cepljenju pred 1. prosincem 1919 le tedaj oziralo in jih vpoštevalo, če je v njih natančno označeno, da je bilo cepljenje vspešno.

Gostilne pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah. Od Sv. Lenarta v Slov. Gor., ker so ravno kar zaprli 2 znani nemčurski krēmi, šteje naš trg še 4, od katerih je ena slovenska, 2 nemčni nemčurski, v ostali pa se tudi radi zbirajo naši sovražniki. Nisem se malo začudil, ko zagledam zadnjo nedeljo v njihovi sredini enega naših učiteljev! Kaj pomeni to? Vojaška straža, orožništvo, gerent, pozor! Proč z

Ermenci! V temni noči se vračajo naši nemčurski petelinčki domov in večkrat je slišati iz njihovih strupenih grlic besede: »Heil, hergraste Windische itd.« Odločno zahtevamo, naj nas ne moti v spanju in ne izživa ta druhal!

Dobrodelno predstavo v prid »Akad. doma« v Zagrebu priredi dramatični odsek mariborskega »Orla« v nedeljo, dne 25. t. m. v »Nar. domu«. Več je razvidno na lepakih.

Tihotapstvo. Vsa čast nekaterim vojaškim stražam in orožniškim postajam! Vse druge pa proč na daljni jug in od tam pošlji slavna vlada zanesljivih ljudi na obmejne nevarne kraje.

Kegljišče v »Narodnem domu« se otvori danes v soboto. Kegljišče je popolnoma moderno opremljeno in ga priporočamo.

Dopisi.

Ptuj. V nedeljo 1. junija t. l. bo v Narodnem domu v Ptuj ustanovni občni zbor konzumnega društva za ptujski politični okraj začetek je ob 10. uri predpoldne. V očigled težavnih, dandanašnjih življenjskih razmer in splošnega izkoriščanja samo na plačo navezanih slojev, je pričakovati obilne vdeležbe. Posebno so vabljeni g. duhovniki, učitelji, uradniki in drugi nameščenci iz celega pol. okraja. Pravila so od 26. maja t. l. naprej v Narodnem domu na ogled. Pripravljalni odbor.

Narodno gospodarstvo.

4% državni boni. Pogoji pri podpisovanju državnega posojila na 4% državne bone so z ozirom na sedanje razmere tako ugodni, da se more odkrito reči, da podpisovatelj ne koristi toliko državi kakor pa v prvi vrsti samemu sebi. Kdor ima namreč odvisnega denarja, ga ne more bolje naložiti kakor v prvem našem državnem posojilu. To so gotovo spoznali tudi oni državljani nemškega in madžarskega pokoljenja, ki so podpisali precejšnje vsote na 4% državne bone. Upoštevati moramo predvsem to, da denar, naložen v 4% državnih bonih ne postane nerazpoložljiv, kakor je postal v avstro-ogrskem vojnem posojilu, ker se vrne po preteku 6 mesecev. Vsekakor pa je velepomembna tudi izjava finančnega ministra dr. Ninčiča, da bodo podpisovatelji našega državnega posojila dobili pri regulaciji valute kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev za vsakih vplačanih 100 K 5 dinarjev več izplačanih kakor pa drugi. To je vsekakor znatna pridobitev za vsakogar, ki podpiše naše prvo državno posojilo. Pa ako vse te okoliščine ne upoštevamo, se moramo zavedati, da moramo nuditi naši mladi državi, ako naj vrši svojo dolžnost napram svojim državljanom vsa sredstva, ki jih potrebuje v tej prehodni dobi. Kdor je prisegel zvestobo Jugoslaviji, naj se zaveda, da se s samimi besedami ne rešuje domovina, pač pa z dejanji. Opozarjamo vse, da se podpisovanje našega prvega državnega posojila na 4% državne bone zaključijo s 1. junijem!

Razne novice.

Dragocena vezava. Afganistanski emir je postal v dar perzijskemu šahu opis korana. Platnice rečene knjige so iz suhega zlata in so okrašene s 167 biseri, 122 rubini ter 109 diamanti. Te platnice se cenijo na 800.000 K.

Zadoščenje. Rihard Wagner je bil včasih zelo surov, zlasti pri skušnjah. Nekoč so se pripravljali za Parcivala, v majhnem dvornem gledališču. Baletni mojster sloni ves zatopljen v krasno igro ob kulisi in prisluškuje. Tedaj ga opazi bistro Wagnerjevo oko. »Kaj stojite tukaj in zijate, osel stari, zakriči, saj nič ne razumete. Pojte raje na svoje mesto!« — Kakor bi bil padel z nebes, se splazi surovo napadeni proč, spremljan od tihga škodoželjnega smeha navzočih igralcev. Po skušnji povabi mojster svoje umetnike na večerjo v

vilo Wahnfried. Razžaljeni baletni mojster pa pravi, da bo prišel le, ako mu da mojster zadovoljivo zadoščenje. Gledišče se sprazni, jedilna dvorana se pa polni. In res je bil tudi ogorčeni baletnik tam. »No«, ga vpraša soigralec začuden, »ali Vam je dal mojster zadoščenje?« — »Gotovo! Ko je zvedel, da nočem priti na večerjo, je prišel k meni in mi je rekel: Sedaj pa vidim, da ste res star osel! Temu prijaznemu povabilu se pa res nisem mogel ustavljati«.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila »Mariborskemu delavcu«).

Koroška fronta.

LDU. Ljubljana, 23. maja 1919. Ljubljanski dopisni urad poroča dne 23. maja ob 11. uri dop. z uradnega vira: Nemci so 22. t. m. ponoči neprestano nadlegovali naše straže južno od Spod. Dravograda z ognjem pušk in strojnic. Napad sovražnega oddelka blizu Šulerjeve hiše severozapadno od Slov. Gradca je odbila pehota s sodelovanjem našega topništva. Na vsej severni fronti je položaj neizpremenjen.

Glasovanje v Dalmaciji.

LDU. Split, 22. maja 1919. »Nova doba« objavlja pregled o izvršenem plebiscitu v državo SHS v onem delu Dalmacije, ki ga je italijanska vojska okupirala do 20. maja 1919. Od vsega prebivalstva 35 okupiranih občin, ki šteje 310.514 (?), se je izjavila za Jugoslavijo 286.674 duš. Izjaviti se jih ni moglo 12.989, izjaviti se jih ni hotelo 12.939, skupni odstotek onih, ki so v okupirani Dalmaciji niso hoteli izjaviti za našo državo, znaša 35%.

Antantna nota glede nemških vojnih ujetnikov.

LDU. Berlin, 22. maja 1919. Danes je nemška delegacija sprejela odgovor antante na nemško noto glede vojnih ujetnikov. Tudi ta nota ima docela odklanjajočo vsebino.

Ameriška misija na Dunaju.

LDU. Dunaj, 22. maja 1919. Ameriška študijska misija, ki se je mudila pet mesecev na Dunaju, je dovršila svoje delo. Njen načelnik, grof Cornidge in nekateri drugi člani so odpotovali snoči v Pariz.

Posvetovanje nemških delegatov z nemško vlado.

LDU. Versailles, 22. maja. Šest nemških mirovni delegatov, med njimi grof Brockdorff-Rantzau, je snoči odpotovalo v Spaa, kjer se bodo z min. predsednikom Scheidemannom in drugimi člani kabineta posvetovali o važnih stvareh. Gre za to, da se zedinijo zlasti o vprašanju, je-li bilo podaljšanje roka umestno. Nemška delegacija v Versaillesu je želela podaljšanje roka, berlinska vlada pa je bila zoper to. Razentega niso bili edini glede vprašanja, kaj bi bilo ugodnejše, ali poslati posamezne note antanti ali odgovoriti na mirovne pogoje v eni veliki skupni noti. Mirova delegacija se vrne jutri v Versailles.

Angl. vojaški zastopnik se vrnil na Dunaj.

LDU. Dunaj, 22. maja. Vojaški zastopnik Velike Britanije na Dunaju, polkovnik Conningham, je včeraj dopel z Angleškega na Dunaj.

Razne novice.

Ameriški Pavliha. Sestala sta se dva trgovska potnika, neki Amerikanec in neki Anglež. Anglež je trdil, da ima vreme v Angliji le eno, a seveda precej veliko napako, da je namreč precej izpremenljivo. — Kakega dne, — je rekel, — gre človek na izprehod v lahki poletni obleki, ne da bi ga zeblo. Naslednjega dne pa ne more iti ven brez zimske suknje. — Ah, to ni še nič, — je rekel Amerikanec, — to ni še nič proti vremenu v Ameriki. Moja dva prijatelja, Johnson in Jones sta se nekega dne sprla. Na polju je ležal več palcev visok sneg. Kreg je postal nekoliko buren in prijatelj Johnson je napravil kepo, katero je vrgel na Jonesa, ki je stal petnajst jardov od njega. Dočim je letela kepa po zraku, — če mi verjamete ali ne — se je vreme naenkrat obrnilo in postalo je zelo gorko — in Jones je bil zadet — od kepe mislite? — Ne, opeknel se je po celem obrazu z — vročo vodo!

Četrta noga. Nek mlad angleški podčastnik, ki se je udeleževal angleško-burske vojske, je pisal svojemu očetu tako-le: „Ljubi oče! V zadnji bitki z Buri sem prišel ob nogo in ležim sedaj v bolnici brez vsakega denarja. Prosim Vas, pošljite mi 50 funtov šterlingov.“ Nato mu je oče tako-le odpisal: „Moj ljubi sin! Z največjo boleščjo in žalostjo sem bral tvojo nesrečo, ki je pa še tem večja, ker je to že četrta noga, ki si jo po svojih sporočilih izgubil na bojnih poljanah. Denarja ti ne morem poslati, ker ga nimam, da bi dejal. Samo to glej, da kmalu ozdraviš in prideš čem preje tem bolje iz bolnice po ostalih ti nogah, ki jih še imaš.“

Na delo se sprejme

takoj 45 opekarskih delavcev in 20 delavk. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno. Zglasiti se je pri »Državni posredovalnici za delo«, podružnica Maribor in okolico, Stolna ulica 4.

Korešpondentinja

zmožna slovenske in nemške korešpondence, steno-grafije ter strojepisja, se takoj sprejme v tovarniškem podjetju na Muti. Reflektira se le na boljšo moč. Ponudbe pod »Železnarna na Muti (Dravska dolina)«.

Kupim vsako množino

rezanega, otesanega in okroglega smrekovega in jelkega lesa. Ponudbe na trdko 14—5

Drago Kobi

Maribor, Franca Jožefa cesta 15.

La krompir

po ceni na prodaj 4—3

Tržaška cesta (Triesterstrasse) št. 74

I. Mariborski bioskop

Tegetthofova cesta.

Pozor!

V petek, dne 23., soboto, dne 24. in nedeljo 25. majnika 1919

Prevoz zemskih ostankov jugoslovanskih mučenikov

Zrinskega in Franko-pana

z vsemi častmi od Dunajskega Novega mesta do položaja v grob.

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. in 20. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/2 15., 16., 18. in 20. uri zvečer.

Svoji k svojim!

Sert Ferdo

importna in eksportna trgovina
Maribor, Koroška cesta 21

prodaja po nizki ceni: 5—3

krušno moko
kuruzno moko
kuruzni zдроб
pšenične otrobe
fino toaletno milo
pralno milo
ocet (jesih)

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Otvoritev kavarne!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem danes, 24. t. m., otvorila prenovljeno

Narodno kavarno

v lastni hiši na vogalu Vetrinjske ulice in Glavnega trga.

Priporočam se za obilni obisk.

2—1

Poziv k podpisovanju državnega posojila.

Dočim se opaža v drugih krajih kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev živahno gibanje in zanimanje za naše državno posojilo, je nastalo v tem oziru v mestu Maribor neko mrtvilo in zaostaja naše mesto za drugimi kraji.

Izgovor, da so temu vzrok kapitalisti nemške narodnosti, kateri so se po večini doslej rezervirano držali ker so še vedno nepotrebno dvomili o pripadnosti Maribora, je le deloma upravičen, kajti izkazi denarnih zavodov kažejo, da se tudi Slovenci v Mariboru niso preveč zanimali za naše državno posojilo.

Vzrok je menda iskati še v tem, da se zamenjava to državno posojilo s proslulimi avstrijskimi vojnimi posojili.

Iz načrta našega finančnega ministra je dovolj jasno razvidno, da je naše državno posojilo najsigurnejši denarni papir, ki se bolje obrestuje, kakor vsi drugi vrednostni papirji.

Posebno še opozarjam, da bodo boni drž. posojila pri ureditvi valute imeli posebne prednosti in je torej že iz gmotnega stališča najbolje spremeniti gotovino v sedanji vrednosti v državno posojilo.

S tem ne bomo le gmotno sebi in naši državi pomagali, pokazali bomo tudi, da nismo le z besedo, temveč tudi z dejanjem vredni in vneti pripadniki kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V Mariboru sprejemajo podpisovanje drž. posojila:

Posojilnica v Mariboru, Narodni dom, podružnica Ljubljanske kreditne banke ter podružnice štaj. eskomptne banke.

Imena onih, ki bodo podpisali drž. posojilo, se bodo od časa do časa objavljala v vseh mariborskih časopisih.

Naj nikdo ne zamudi roka za podpisovanje drž. posojila, ki je določen do 30. maja 1919.

Mestni magistrat Maribor, dne 19. maja 1919.

Vladni komisar:

Dr. Pfeifer, I. r.

Zahtevajte povsod naš list!

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.